

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
20-06-2013

Uds. dato:
28-06-2013

Nummer:
93-13

J.nr.
4300174-12

Status:  Gældende

Principafgørelse

nævnets kompetence - valg af anbringelsessted - ændring af anbringelsessted - faktisk forvaltningsvirksomhed om: - væsentlig personlig betydning - religionsfrihed

Lov:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012 - § 52, stk. 1, § 52, stk. 3, nr. 5, § 46, § 69, stk. 1 og § 166

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område - lovbekendtgørelse nr. 930 af 17. september 2012 - § 15, § 60, stk. 3 og § 69

Danmarks Riges Grundlov - Lov nr. 169 af 5. juni 1953 - § 67

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention - Artikel 9 -

Resumé:

Principafgørelsen fastslår generelt om faktisk forvaltningsvirksomhed

En afgørelse om valg af aflastningssted og en afgørelse om ændring af aflastningssted er faktisk forvaltningsvirksomhed, der som udgangspunkt ikke kan efterprøves af ankeinstanserne.

En afgørelse om rent praktiske spørgsmål i et anbragt barns dagligdag, f.eks. hvad barnet må spise, er også faktisk forvaltningsvirksomhed, der som udgangspunkt ikke kan efterprøves af ankeinstanserne.

Det er kommunen, der har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale og sundhedsmæssige område efter den sociale lovgivning.

Ankeinstanserne kan dog efterprøve en afgørelse om, hvor eller hvordan opgaven skal udføres eller af hvem, hvis afgørelsen må anses for at have særlig indgribende karakter for den, afgørelsen træffes overfor. Dette kan f.eks. være tilfældet på baggrund af kontinuitetsbetragtninger, eller hvis afgørelsen vedrører spørgsmål af væsentlig personlig betydning for forældremyndighedsindehaver.

Ankeinstanserne kan i de tilfælde efterprøve, om de kriterier, der danner grundlag for en kommunal afgørelse, er lovlige, herunder om alle relevante kriterier er inddraget i vurderingen, og om prioriteringen og vægtningen mellem kriterierne er foretaget i overensstemmelse med almindelige retsprincipper.

En afgørelse skal bero på en konkret og individuel vurdering og med inddragelse af alle relevante hensyn i sagen. Det er en forudsætning, at der forinden afgørelsen træffes, er indhentet nye og relevante oplysninger.

Kommunens ret til at fastlægge serviceniveauet skal dog fortsat respekteres.

Afslag på ønske om bestemt aflastningssted

En afgørelse om afslag på et ønske om, at aflastningen til et barn 1 dag om ugen og 1 weekend om måneden foregik et bestemt sted, var ikke en sådan særlig indgribende afgørelse, at denne, til trods for afgørelsens karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, kunne efterprøves af ankeinstanserne.

Ændring af aflastningssted

En afgørelse om ændring af aflastningssted for et barn, der gennem 6½ år var kommet på det tidligere aflastningssted, var på baggrund af kontinuitetsbetragtninger, en sådan indgribende afgørelse, at den kunne efterprøves af ankeinstanserne.

Da kommunen ikke havde foretaget en konkret og individuel vurdering i sagen med inddragelse af alle relevante hensyn, havde der ikke været tilstrækkeligt grundlag for at træffe afgørelse om ændring af aflastningssted.

Spørgsmål af væsentlig betydning for forældremyndighedsindehaver

En afgørelse om, at to muslimske piger på 1 og 6 år, der er anbragt udenfor hjemmet uden samtykke, godt måtte få serveret svinekød hos plejefamilien, var af religiøse årsager af en sådan væsentlig personlig betydning for forældremyndighedsindehaveren, at der var tale om en egentlig afgørelse, som kunne påklages, uanset at der var tale om faktisk forvaltningsvirksomhed.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen for at afklare, om det sociale nævns kompetence, herunder omfanget af nævnets prøvelse af kommunens afgørelse.

2. Reglerne

Det følger af retssikkerhedslovens § 15, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for og beslutter, hvordan kommunen skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale og sundhedsmæssige område efter den sociale lovgivning. Det er dermed forudsat, at lovgiver overlader et vist selvstændigt handlerum til kommunerne. Kommunerne skal i udøvelsen af det handlerum følge skrevne og uskrevne retsgrundsætninger.

Det følger videre af retssikkerhedslovens § 60, stk. 3, at der ikke kan klages over kommunens generelle serviceniveau.

Retssikkerhedslovens § 69 giver dog de sociale nævn og Ankestyrelsen mulighed for at efterprøve retlige spørgsmål.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om den nuværende § 69 i retssikkerhedsloven (2002), at formålet med lovændringen er at præcisere, hvad de sociale nævn og Ankestyrelsen kan efterprøve.

Selvom der er tale om skønsmæssige afgørelser, er det således intentionen, jf. bemærkningerne til lovforslaget, at nævnene og Ankestyrelsen ved en prøvelse af retlige spørgsmål kan tage stilling til følgende:

- Overholdelse af almene juridiske spørgsmål
- Fortolkning
- Overensstemmelse med forvaltningsretlige principper om lovlig forvaltning (f.eks. magtfordrejlslæren, lighedsgrundsætninger m.v.)
- Om der er sket fejl i sagsbehandlingen
- Om sagens faktiske omstændigheder er rigtige, herunder sagsoplysning og om de faktiske oplysninger er korrekte
- Efterprøvelse af lovligheden af de kriterier, som kommunen har lagt til grund, herunder også prioriteringen/vægtningen heraf og om alle relevante kriterier er inddraget
- Om kommunen har foretaget et individuelt skøn

Kommunernes ret til at fastlægge serviceniveauet skal dog fortsat respekteres, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Følgende Principafgørelse er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

157-12 om det sociale nævns ret til at efterprøve en kommunes afgørelse om skift af skole- og dagbehandlingstilbud og efterprøvelsens omfang.

4. De konkrete afgørelser

Afgørelse i 4300174-12:

· Det sociale nævn har ikke kompetence til at efterprøve kommunens afgørelse om afslag på din ansøgning om aflastning på X

Vi er således kommet til samme resultat som Det Sociale Nævn i Statsforvaltningen Y.

Der var enighed på mødet.

Vi vurderer, at nævnet ikke har kompetence til at efterprøve kommunens afgørelse om afslag på din ansøgning om, at aflastningen skulle finde sted på X.

Vi vurderer, at der ikke er tale om en afgørelse, der kan efterprøves af ankeinstanserne, men om faktisk forvaltningsvirksomhed, der som udgangspunkt ikke kan efterprøves af ankeinstanserne.

Vi har desuden lagt vægt på, at kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale og sundhedsmæssige område efter den sociale lovgivning.

Vi vurderer, at en afgørelse om valg af aflastningssted kun undtagelsesvist vil have karakter af en egentlig afgørelse, der kan efterprøves af ankeinstanserne.

Ankeinstanserne kan efterprøve en afgørelse om, hvor opgaven skal udføres eller hvem, der skal udføre opgaven, hvis afgørelsen må anses for at have særlig indgribende karakter for den, der skal modtage ydelsen. Dette kan fx være tilfældet på baggrund af kontinuitetsbetragtninger.

I de tilfælde kan ankeinstanserne efterprøve, om de kriterier, der danner grundlag for en kommunal afgørelse, er lovlige, herunder om alle relevante kriterier er inddraget i vurderingen, og om prioriteringen og vægtningen mellem kriterierne er foretaget i overensstemmelse med almindelige retsprincipper.

En afgørelse skal bero på en konkret og individuel vurdering og med inddragelse af alle relevante hensyn i sagen. Det er en forudsætning, at der forinden afgørelsen træffes, er indhentet nye og relevante oplysninger.

Kommunens ret til at fastlægge serviceniveauet skal dog fortsat respekteres.

Vi henviser herved til Principafgørelse 157-12, hvor Ankestyrelsen afgjorde, at det sociale nævn var berettiget til at efterprøve en kommunes afgørelse om skift af skole- og dagbehandlingstilbud.

Vi vurderer, at kommunens afgørelse om aflastningssted ikke i din sag kan karakteriseres som en sådan særlig indgribende afgørelse, at ankeinstanserne kan behandle sagen.

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da nævnet traf afgørelse i sagen
- nævnets afgørelse
- Klagen til Ankestyrelsen
- Nævnets genvurdering

Afgørelse i 4300198-12:

· Det sociale nævn har kompetence til at efterprøve kommunens afgørelse om ændring af aflastningssted

· Der er ikke tilstrækkeligt grundlag til at X Kommune kan træffe afgørelse om at ændre aflastningssted

Det betyder, at X Kommune ikke er berettiget til at træffe afgørelse om, at aflastningsstedet skal ændres.

Vi er således kommet til et andet resultat end det sociale nævn i Statsforvaltningen.

Der var enighed på mødet.

Vi vurderer, at nævnet har kompetence til at efterprøve kommunens afgørelse om ændring af aflastningssted for din datter fra N til Y.

Vi vurderer, at kommunens afgørelse kan efterprøves af ankeinstanserne, selvom der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, der som udgangspunkt ikke kan efterprøves af ankeinstanserne.

Vi har lagt vægt på, at kommunen har ansvaret for og beslutter, hvordan den skal planlægge og udføre sine opgaver på det sociale og sundhedsmæssige område efter den sociale lovgivning.

Vi vurderer dog, at en afgørelse om ændring af aflastningssted undtagelsesvist vil kunne have karakter af en egentlig afgørelse, der kan efterprøves af ankeinstanserne.

I de tilfælde kan ankeinstanserne efterprøve en afgørelse om, hvor opgaven skal udføres eller hvem, der skal udføre den, hvis afgørelsen må anses for at have særlig indgribende karakter for den, der skal modtage ydelsen. Dette kan fx være tilfældet på baggrund af kontinuitetsbetragtninger.

Ankeinstanserne kan efterprøve, om de kriterier, der danner grundlag for en kommunal afgørelse, er lovlige, herunder om alle relevante kriterier er inddraget i vurderingen, og om prioriteringen og vægtningen mellem kriterierne er foretaget i overensstemmelse med almindelige retsprincipper.

Kommunens ret til at fastlægge serviceniveauet skal dog fortsat respekteres.

Vi vurderer, at kommunens afgørelse om ændring af aflastningssted i din sag, på baggrund af kontinuitetsbetragtninger, kan karakteriseres som en sådan indgribende afgørelse, at den kan behandles af ankeinstanserne.

Vi vurderer desuden, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag til at X Kommune kan træffe afgørelse om at ændre aflastningsstedet.

Vi har herved lagt vægt på, at en afgørelse skal bero på en konkret og individuel vurdering og med inddragelse af alle relevante hensyn i sagen. Det er en forudsætning, at der forinden afgørelsen træffes, er indhentet nye og relevante oplysninger.

Vi vurderer, at kommunen ikke har foretaget en sådan konkret og individuel vurdering i sagen med inddragelse af alle relevante hensyn, og at der derfor ikke er tilstrækkeligt grundlag til at træffe afgørelse om at ændre aflastningssted.

Vi henviser til Principafgørelse 157-12, hvor Ankestyrelsen afgjorde, at det sociale nævn var berettiget til at efterprøve en kommunes afgørelse om skift af skole- og dagbehandlingstilbud.

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da det sociale nævn traf afgørelse i sagen
- Det sociale nævns afgørelse
- Klagen til Folketingets Ombudsmand
- Det sociale nævns genvurdering
- Ombudsmandens breve

Afgørelse i 4300176-12:

- Det sociale nævn havde kompetence til at efterprøve X Kommunes afgørelse om servering af svinekød til to muslimske børn på henholdsvis 1 år og 6 år, der var anbragt uden samtykke

- Der må på nuværende tidspunkt ikke serveres svinekød for dine døtre XX og YY

Vi vurderer, at det sociale nævn har kompetence til at efterprøve kommunens afgørelse om servering af svinekød i for dine børn.

Vi vurderer, at kommunens afgørelse kan efterprøves af ankeinstanserne, selvom der er tale om faktisk forvaltningsvirksomhed, der som udgangspunkt ikke kan efterprøves.

Når et barn er anbragt uden for hjemmet skal kommunen i det omfang det må anses for nødvendigt under hensynet til formålet med anbringelsen, træffe afgørelse om ændret anbringelsessted, behandling, uddannelse m.v. under opholdet. Kommunen overtager således ved anbringelsen kompetencen til at træffe beslutning vedrørende barnets forhold.

Forældremyndighedsindehaveren bevarer imidlertid retten til at bestemme over en række meget personlige forhold, herunder religiøse forhold. Kommunen kan dog i særlige tilfælde træffe afgørelse herom mod forældremyndighedsindehaverens ønske, såfremt hensynet til barnets bedste og formålet med anbringelsen taler herfor.

Vi lægger vægt på, at afgørelsen om servering af svinekød for dine to muslimske børn på 1 og 6 år, af religiøse årsager, er af en så indgribende karakter for dig, at den kan efterprøves af ankeinstanserne.

I den konkrete sag, vurderer vi, at X Kommunes afgørelse om, at der må serveres svinekød for dine døtre XX og YY ikke gælder.

Årsagen er, at kommunen ikke har inddraget alle relevante kriterier i sin afgørelse. Afgørelsen er på grund af religiøse årsager af væsentlig personlig betydning for dig. XX's og YY's alder og modenhed sammenholdt med formålet med anbringelsen, kan derudover på nuværende tidspunkt ikke begrunde, en afgørelse om, at de skal have serveret svinekød.

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- De oplysninger, som forelå da det sociale nævn traf afgørelse i sagen
- Nævnsformandens afgørelse
- Klagen til Ankestyrelsen
- Nævnsformandens genvurdering
- Nævnets afgørelse